

Пропозиції
Міністерства культури та інформаційної політики України
до проекту постанови Верховної Ради України «Про Пантеон
національних героїв»

ініційований н.д. Савчук О.В.
реєстр. № 4506 від 16.12.2020 р.

1. Міністерство культури та інформаційної політики України не підтримує проект постанови Верховної Ради України «Про Пантеон національних героїв» (далі – проект Постанови).

2. Проектом Постанови пропонується створити місце для почесних поховань та увічнення пам'яті видатних діячів України, осіб, які здійснили героїчні вчинки в ім'я Українського народу в м. Київ на території парку «Аскольдова могила».

Проект Постанови потребує доопрацювання з урахуванням детального фахового вивчення та широкого експертного обговорення профільними державними установами та громадськістю.

Наразі норми проекту Постанови значною мірою дублюють розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 червня 2020 р. № 664-р «Про утворення Організаційного комітету з підготовки та проведення заходів із створення меморіалу українських героїв», Указу Президента України від 14 січня 2020 року № 9/2020 «Про внесення змін до Указу Президента України від 26 серпня 2015 року № 508 та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Президента України».

Залишається незрозумілим, чи пропонують автори проекту Постанови називати «Меморіал українських героїв» «Пантеоном національних героїв», чи йдеться про новий меморіальний об'єкт, що слід збудувати на Аскольдовій могилі у Києві. Також залишається нез'ясованим питанням функціонування Організаційного комітету з підготовки та проведення заходів із створення меморіалу українських героїв, що сформований на виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 червня 2020 р. № 664-р. Зокрема, чи буде, в разі ухвалення Верховною Радою України проекту Постанови № 4506 від 16.12.2020, новий Організаційний комітет функціонувати паралельно із Організаційним комітетом з підготовки та проведення заходів із створення меморіалу українських героїв?

Пункт 4 Постанови визначає, що Українському інституту національної пам'яті рекомендувати вжити заходів щодо перенесення останків в Україну відомих українських діячів. Водночас, зазначаємо, що будь-які роботи, пов'язані із проведенням ексгумації та транспортування останків з закордону до України повинні здійснювати за безпосередньої участі дипломатичних представництв України за кордоном та Міністерства закордонних справ України.

Також звертаємо увагу, що питання спорудження нових меморіальних об'єктів на Аскольдовій могилі потребує ретельного вивчення. Починаючи з

другої половини XVIII ст. навколо старої Микільської церкви почав формуватися церковний погост, а згодом – загальноміське кладовище. Вже у XIX ст. цвинтар став усипальницею для заможних киян, тут були споруджені численні художні надгробки і склепи. Протягом 1918 р. на Аскольдовій могилі здійснювались поховання різних протиборчих сторін і цивільних жертв бойових дій. Остаточно цвинтар був закритий у 1919 р. Дослідники київських некрополів схиляються до думки, що станом на початок XX ст. на Аскольдовій могилі було поховано понад 2 000 осіб. Відтак, проведення будь-яких будівельних робіт на зазначеній території потребуватиме організації робіт з пошуку, ексгумації та перепоховання невизначеної кількості людських останків.

Міністр культури та
інформаційної політики України

Олександр ТКАЧЕНКО

«15» січня 2021 р.